

ELENCHUS

Disputationum & Quaestionum

HTH u Sch hujus Partis.

296: A, Z Numerus denotat paginam.

DISPUTATIO I.

De ultimo fine.

Quaestio I. An homini competat agere propter ultimum finem? 3

Conclusio est affirmativa.

Quaestio II. An voluntas humana possit appetere plures ultimos fines? 14

Conclusio est negativa.

Quaestio III. An peccans mortaliter habeat creaturam pro ultimo fine? 18

Conclusio est affirmativa.

Exponitur idem de peccante venialiter. 24

Quaestio IV. An quidquid homo vult deliberatè, velit vel teneatur velle propter ultimum finem? 28

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO II.

De Beatitudine.

Quaestio I. In quo consistat beatitudo hominis objectiva? 34

Conclusio est: in Deo uno & trino ut est in se viso.

Quaestio II. An beatitudo formalis sit quid creaturum? 38

Conclusio est affirmativa.

Quaestio III. An & in qua intellectus operatione consistit Beatitudo? 44

Conclusio est: in Visione divinae Essentiae

Qua-

Disputationum & Quaestionum.

Quaestio IV. De impeccabilitate & perpetuitate beatorum. 52

Conclusio I. est: Ab intrinseco beati sunt impeccabiles.

Conclusio 2. est: Ab intrinseco inamissibilis est beatitudo.

Ubi de dotibus beatorum. 60

De aureolis. 62

DISPUTATIO III.

De Voluntario & Omissione. 70

Quaestio I. Quid sit voluntarium? 71

Conclusio: est id, cuius principium est intra cum additione scientiae.

Ubi divisio voluntarii? 72

Qualis ad Voluntarium requiratur advertentia? 75

Quaestio II. An voluntarium indirectum sit proprie voluntarium? 80

Conclusio est affirmativa.

Quaestio III. An voluntarium indirectum sive omisio possit esse absque ullo actu formali? 87

Conclusio est affirmativa.

Quaestio IV. An ad omissionem voluntariam requiratur debitum non omittendi? 89

Conclusio est negativa.

Ubi de effectu ex omissione per accidens secuto. 92

DISPUTATIO IV.

De Libertate. 96

Quaestio I. An ad morale requiratur libertas & qualis? 96

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. non contrarietatis ad bonum & malum.

Quaestio II. In quo consistat libertas & quid superaddat voluntario? 101

Elenchus

Conclusio est : formaliter in indifferentia voluntatis radicaliter in indifferentiâ intellectus.

Questio III. An & quomodo præmotio physica non noceat libertati? 107

Conclusio est : quia Deus movet ad liberè agendum.

Questio IV. An omnis necessitas repugnet libertati & unde oriatur? 110

Conclusio est : necessitas antecedens nocet quæ ex causis naturalibus oritur, non consequens.

DISPUTATIO V.

De violentiâ metu & ignorantia. 112

Questio I. An voluntas possit pati violentiam in suis actibus? 113

Conclusio est negativa

Questio II. An violentia causet involuntarium? 117

Conclusio est affirmativa

Questio III. An metus causet involuntarium simpliciter? 119

Conclusio est negativa

Questio IV. An concupiscentia & ignorantia causent involuntarium? 126

Conclusio 1. Concupiscentia causat per accidens involuntarium non per se.

Conclusio 2. Ignorantia invincibilis antecedens causat involuntarium simpliciter.

Conclusio 3. Ignorantia consequens causat simpliciter voluntarium secundum quid involuntarium.

DISPUTATIO VI.

De actibus voluntatis. 132

Questio I. De objecto volitionis simplicis & efficaciis. 132

Con-

Disputationum & Questionum.

Conclusio: bonum secundum se est objectum
volitionis simplicis, ut in executione po-
nendum est objectum volitionis effica-
cis.

Questio II. De actu intentionis. 136

Conclusio 1. est actus voluntatis.

Conclusio 2. Eodem actu possumus intende-
re finem & eligere media.

Questio III. De electione. 139

Conclusio 1. est actus voluntatis.

Conclusio 2. nequit esse inter duo bona
æqualia

*Questio IV. De consilio, consensu & actu impe-
rii.* 143

Conclusio 1. Consilium est inquisitio de
mediis.

Conclusio 2. Consensus est actus voluntatis
approbantis media.

Conclusio 3. Imperium est formaliter actus
intellectus præsuppositivè voluntatis.

Conclusio 4. Usus sequitur electionem.

Conclusio 5. Fruitio est actus voluntatis.

DISPUTATIO VII.

De moralitate. 148

*Questio I. Quid est moralitas & quæ ejus Regu-
la?* 149

Conclusio 1. est tendentia in objectum sub-
jectum regulis morum indistincta ab actu

Conclusio 2. Regula morum secunda est
humana ratio, prima est lex æterna.

*Questio II. An moralitas desumatur ab objecto &
fine?* 159

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. est affirmativa.

Elenchus

Questio III. An etiam moralitas desumatur à circumstantiis? 164

Conclusio est affirmativa.

Questio IV. An circumstantiæ subinde mutant moralitatem vel augeant? 166

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO VIII.

De indifferentia, bonitate & malitia. 168

Questio I. An detur actus in individuo indifferens? 169

Conclusio est negativa.

Questio II. An actus exterior addat moralitatem ad interiorem? 173

Conclusio est negativa.

Questio III. An idem numero actus possit esse moraliter bonus & malus? 177

Ubi an ad bonitatem actus requiratur, ut honestas directè ametur & conclusio est affirmativa. 178

Deinde: an requiratur ad bonitatem actus conformitas cum voluntate divinâ & conclusio est affirmativa. 180

Tertiò an idem actus simul possit esse bonus & malus & conclusio est affirmativa. 182

Quartò an successivè possit esse bonus & malus & conclusio est affirmativa. 187

Questio IV. An idem actus possit habere plures species bonitatis vel malitiæ? 189

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO IX.

De conscientia. 192

Questio I. An obliget conscientia erronea? 192

Conclusio I. obligat negativè.

Con-

Disputationum & Questionum.

Conclusio 2. vincibilis obligat non positivè sed negativè.

Conclusio 3. invincibilis obligat positivè.

Questio II. An liceat operari cum conscientia dubia vel non moraliter certa? 204

Conclusio est negativa.

Ubi de principio: in dubio tutior pars est eligenda. 209

Deinde de principio: in dubio est melior conditio possidentis. 213

Questio III. An liceat operari juxta opinionem minus probabilem relictâ probabiliore? 218

Conclusio est negativa.

Questio IV. An in nullo casu liceat sequi opinionem probabilem? 225

Conclusio est negativa.

Ubi de conscientia scrupulosâ. 229

DISPUTATIO X.

De Virtutibus. 230

Questio I. Quid & quotuplex sit virtus? 230

Conclusio 1. est bona qualitas mentis, quâ rectè vivitur, quâ nullus male utitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur.

Conclusio 2. alia intellectualis alia moralis alia Theologica.

Questio II. De causis & subjecto virtutum. 236

Conclusio 1. virtutes naturales acquiruntur, sed Theologicae & infusae morales à Deo infunduntur.

Conclusio 2. recipiuntur virtutes non tantum in voluntate sed etiam in intellectu & appetitu sensitivo.

Questio III. De connexionione virtutum. 243

Conclusio: virtutes in statu perfecto sunt connexae, non verò in statu imperfecto.

Elenchus

Questio IV. De distinctione & medio virtutum. 246

Conclusio 1. distinguuntur virtutes secundum subjectum, causam efficientem, objectum.

Conclusio 2. omnis virtus consistit in medio suo modo.

DISPUTATIO XI.

De essentiâ peccati actualis & habitualis. 250

Questio I. An sit de essentiâ peccati, quod sit contra legem & sit offensa Dei? 250

Conclusio est affirmativa.

Questio II. An ratio formalis constitutiva peccati sit aliquid positivum? 254

Conclusio est negativa.

Questio III. An vitium contrarietur virtuti & naturæ rationali? 259

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. est affirmativa.

Questio IV. Quid sit peccatum habituale seu macula peccati? 261

Conclusio: est privatio gratiæ sanctificantis cum ordine ad causam quæ est peccatum actuale.

DISPUTATIO XII.

De distinctione & comparatione peccatorum. 267

Questio I. An peccata distinguantur ex objecto? 268

Conclusio est affirmativa.

Questio II. An peccata distinguantur ex aliis principis? 270

Conclusio est affirmativa.

Ubi de distinctione numericâ peccatorum. 275

Questio III. An peccata inter se connexa & æqualia? 279

Con-

Disputationum & Quaestionum.

Conclusio 1. est negativa.

Conclusio 2. est negativa.

Quaestio IV. Unde petenda peccatorum inaequalitas? 280

Conclusio: ex diversitate objectorum.

Ubi de circumstantiis accidentaliter aggravantibus, 284

DISPUTATIO XIII.

De peccato mortali & veniali. 286

Quaestio I. An peccatum mortale & veniale distinguantur specie, & unde distinctio dignoscatur? 286

Conclusio 1. divisio peccati in mortale & veniale est analogi in analogata.

Conclusio 2. quod contrariatur charitati est peccatum mortale, quod non contrariatur, est tamen inordinatum, est peccatum veniale.

Ubi de regulis tum in - tum extrinsecis, 288

Quaestio II. An peccatum mortale in ratione offensae sit infinitum? 289

Conclusio: non intrinsecè est infinitum in ratione offensae.

Quaestio III. An plura peccata venialia faciant mortale? 297

Conclusio 1. propter imperfectionem actus ex objecto mortale est veniale.

Conclusio 2. de se veniale per accidens fit mortale.

Conclusio 3. plura peccata venialia non constituunt mortale, sed ad mortale disponunt.

Quaestio IV. Qualia peccata sunt motus sensualitatis circa objecta illicita? 301

Conclusio: accedente formali vel virtuali consensu voluntatis sunt peccata mortalia vel venialia secundum diversitatem malitiae objectivae.

Ubi de delectatione morosa. 303

DISPUTATIO XIV.

De peccatis commissionis & omissionis. 311*Questio I.* An peccata commissionis & omissionis ex eodem motivo sint ejusdem speciei? 311

Conclusio: sunt ejusdem speciei formalis non materialis.

Questio II. An omnis actus, qui est causa vel occasio omissionis culpabilis sit peccatum? 313

Conclusio est affirmativa.

Questio III. An actus ex naturâ suâ bonus, qui est causa omissionis culpabilis, habeat distinctam materialitatem? 314

Conclusio est negativa.

Questio IV. An ommissio culpabilis in somno vel ebrietate contingens sit in seipsâ formaliter peccatum? 315

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO XV.

De causis & subjecto peccati. 318*Questio I.* An Deus sit causa peccati? 318

Conclusio 1. Deus nullo modo est causa peccati.

Conclusio 2. est causa actûs & entitatis quæ est in peccato.

Questio II. An & quæ ignorantia possit esse peccatum? 324

Conclusio 1. ignorantia est causa peccati vel formalis si sit vincibilis, vel materialis si sit invincibilis.

Conclusio 2. vincibilis etiam in se est peccatum.

Questio III. Quænam est causa materialis sive subjectiva peccati? 326

Conclusio 1. voluntas & potentiæ voluntati subordinatæ sunt subjectum peccati.

Conclusio 2. in voluntate est peccatum & mortale & veniale in appetitu sensitivo tantum veniale.

Disputationum & Questionum.

Questio IV. An in voluntate possit aliquod peccatum contingere absque prævio intellectûs defectu? 333

Conclusio est negativa.

DISPUTATIO XVI.

De peccato originali. 336

Questio I. An detur & quid sit peccatum originale? 336

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. est privatio justitiæ originalis secundum effectum primum.

Ubi quomodo potuerit posteris esse voluntarium. 343

Questio II. An de fide sit, quod omnes homines contrahant de facto originale peccatum? 344

Conclusio 1. est affirmativa de puris hominibus.

Conclusio 2. de B V. est negativa.

Questio III. Quomodo peccatum originale transit in posteros? 349

Conclusio: per hoc quod anima uniatur corpori descendenti ex semine vigore propagandi justitiam originalem privato.

Questio IV. An peccatum veniale possit in aliquo esse cum solo originali? 354

Conclusio est negativa.

Ubi an homo innocens vel Angelus Viator potuerit peccare venialiter. 357

De subjecto proximo peccati originalis. 359

DISPUTATIO XVII.

De pœnis peccatorum. 361

Questio I. An reatus pœnæ sit effectus peccati? 361

Conclusio est affirmativa.

Ubi an distinguatur reatus pœnæ à maculâ? 363

Questio II. Quænam in alterâ vitâ peccati originalis pœna? 365

Conclusio: non sensûs sed damni.

Questio III. Quæ & qualis pœna est peccati actualis? 367

Conclusio: varia hujus & alterius vitæ. *Quæ*

Questio IV. Quæ & qualis pœna est peccati venialis
etiam post hanc vitam? 370

Conclusio: temporalis in hâc & alterâ vitâ.

Ubi de veniali non remisso conjuncto cum
mortali. 372

De mortali remisso nondum in hâc vitâ expiato
conjuncto cum mortali non remisso. 373

DISPUTATIO XVIII.

De legum essentiâ, distinctione & subjecto. 374

Questio I. De essentiâ & divisione legis. 375

Conclusio 1. lex est ordinatio rationis ad bonum
commune ab eo, qui curam habet communi-
tatis, promulgata.

Conclusio 2. est formaliter actus intellectûs
practici.

Conclusio 3. de essentiâ legis est promulgatio
activa.

Ubi de objecto voluntatis in legem ferente. 382

Conclusio 4. lex dividitur in æternam & tempo-
ralem, naturalem & positivam, divinam &
humanam.

Questio II. De naturâ & conditionibus legum. 383

Conclusio 1. actus legis sunt imperare, prohibe-
re, permittere, punire.

Conclusio 2. conditiones legis à S. Isidoro bene
assignantur.

Ubi: an ad valorem legis requiratur acceptatio
populi? 387

Questio III. De potestate faciendi & interpretandi
leges. 390

Conclusio 1. condere leges pertinet ad eos, penes
quos est jurisdictio Ecclesiastica vel civilis.

Conclusio 2. authentica interpretatio legis ad
eum, qui habet potestatem legislativam, do-
ctrinalis ad alios pertinet.

Ubi

Disputationum & Questionum.

Ubi de interpretatione Concilii Tridentini per
congregationem Cardinalium. 396

De Regulis interpretationis doctrinalis. 397

Questio IV. De subjecto & effectibus legis. 401

Conclusio 1. Legislato Monarchicus in materiâ
decente obligatur suis legibus indirectè non
coactivè sed directivè.

Conclusio 2. Peregrini obligantur legibus parti-
cularibus loci in quo transeunter tempore ob-
servantiæ legis proportionato morantur.

Conclusio 3. Effectus legis sunt: obligatio passi-
va subditorum, eosque quantum est de se, red-
dere bonos.

Ubi de causis legis per quatuor genera. 409

DISPUTATIO XIX.

De immunitate Ecclesiasticâ. 409

Questio I. De immunitate personali. 410

Conclusio: personæ Ecclesiasticæ à legibus &
judiciis sæcularibus sunt exemptæ.

Ubi quomodo aliquibus laicorum legibus indi-
rectè obligentur? 412

Recensentur personæ privilegio fori gaudentes. 415

In quibus casibus magistratus sæcularis aliquid
possit in Clericos? 418

In quibus causis laici subsint foro Ecclesiastico. 418

Questio II. De immunitate locali. 420

Conclusio 1. à locis sacris debet abesse strepitus
judicii sæcularis & quilibet actus profanus.

Conclusio 2. Loca sacra gaudent jure asyli.

Ubi enumerantur loca quibus id jus competat. 424

Personæ. 428

Crimina excepta. 431

Favores confugientium. 440

Eorum indebitè extractorum restitutio. 445

Pœnæ violantium jus asyli. 446

Questio III. De immunitate reali. 448

Conclusio : bona ad Ecclesias pertinentia sacra
vel Ecclesiastica sunt immunia.

Questio IV. De immunitate mixtâ. 452

Conclusio : bona ad Ecclesias vel Ecclesiasticos
non tantum spiritali sed etiam temporalis titulo
pertinentia sunt immunia.

Ubi de Colonis Clericorum. 453

De collectatione Clericorum per Prælatos Ec-
clesiasticos. 458

DISPUTATIO XX.

De obligatione & cessatione legum. 459

*Questio I. De obligatione & impletione legis etiam
pœnalis.* 460

Conclusio 1. leges humanæ iustæ obligant
in conscientia

Ubi de gravi damno excusante. 463

De intentione implendi legem. 464

Conclusio 2. Lex pœnalis obligat ad sub-
eundam pœnam vel per iudicem vel per
ipsam legem inflictam.

Questio II. An lex cesset cessante causa? 470

Conclusio : lex cessat cessante causâ vel con-
trariè per impossibilitatem vel inhone-
statem materiæ vel negativè.

Ubi de lege in præsumptione fundatâ. 471

*Questio III. An lex possit cessare per abrogationem aut
contrariam consuetudinem?* 473

Conclusio 1. est affirmativa.

Ubi de statutis particularibus & à superiore
confirmatis. 475

Conclusio 2. est affirmativa.

Ubi de conditionibus ad consuetudinem re-
quisitis. 477

*Questio IV. An lex cessare possit per Epikeiam, dis-
pensationem & privilegium?* 485

CON-

Disputationum & Quaestionum.

Conclusio 1. Lex in particularibus casibus cessat per Epikeiam.

Conclusio 2. Per dispensationem lex cessat quoad personas & casus particulares.

Ubi de iis ad quos pertinet potestas dispensandi. 487

Conclusio 3. Quoad certum genus personarum, rerum vel causarum cessat lex per privilegium.

Ubi de privilegiis. 491

De rescriptis. 498

DISPUTATIO XXI.

De lege aeternâ naturali & humanâ. 507

Quaestio I. De lege aeterna. 507

Conclusio 1. Lex aeterna est ratio aeternae sapientiae directiva omnium Creaturarum in suos fines.

Conclusio 2. Cognoscitur sed non comprehenditur à Creaturis.

Conclusio 3. à lege aeternâ omnes aliae leges derivantur.

Conclusio 4. Eidem omnia subduntur.

Quaestio II. An & quid & circa quid sit lex naturalis? 514

Conclusio 1. Datur lex naturalis.

Conclusio 2. Ex parte Legislatoris Dei est imperium obligans ad facienda vel omit-
tenda quae naturae intellectuali convenien-
tia vel disconvenientia sunt.

Conclusio 3. Ex parte Creaturae est actus in-
tellectus quo id ipsum cognoscitur.

Conclusio 4. est circa ea, quae ob conveni-
entiam fieri ob disconvenientiam cum na-
turâ intellectuali omitti debent.

*Quaestio III. An lex naturae possit dispensari, mutari,
ignorari?* 521

ntia sacra

452

elasticos

rali titulo

458

elatos Ec-

458

459

gis etiam

460

obligant

463

464

t ad sub-

m vel per

470

vel con-

inhone-

471

nem aut

473

periore

475

nem re-

477

am, dis-

481

Con-

Elenchus

Conclusio 1. est negativa.

Conclusio 2. est negativa.

Conclusio 3. Quoad primaria præcepta est negativa, quoad secunda ex primis per diligens studium deducibilia est affirmativa.

Quaestio IV. De lege humanâ ejusque materiâ. 535

Conclusio 1. Lex humana conditiones à S. Ifidoro requisitas habere debet.

Ubi de promulgatione legis Ecclesiasticæ & civilis. 535

Conclusio 2. Materia legis humanæ sunt actus humani qui præcipi, prohiberi, permitti, puniri possunt.

Conclusio 3. Actus merè interni directè non cadunt sub lege humanâ.

DISPUTATIO XXII.

De legibus divinâ, Ecclesiasticâ, & civili. 546

Quaestio I. De lege novâ, veteri, & specialiter de præceptis decalogi. 546

Conclusio 1. Lex nova est perfectior veteri.

Conclusio 2. In lege novâ humana potestas nequit dispensare.

Conclusio 3. Lex vetus Moyfi per Angelum data obligabat solum populum electum.

Conclusio 4. Habebat præcepta moralia, cæremonialia & judicialia ad unum finem ordinata.

Conclusio 5. Per mortem Christi mortua est.

Conclusio 6. Publicato Evangelio facta est quoad cæremonialia mortifera.

Conclusio 7. Decalogus continet tria præcepta ad Deum, septem præcepta ad proximum ordinata.

De quibus remissivè. 556

Quaestio II. De Ecclesiæ præceptis & de duobus posterioribus remissivè. 558

Disputationum & Quaestionum.

De primo Ecclesiae praecepto. 558

De secundo Ecclesiae praecepto. 566

De tertio Ecclesiae praecepto. 572

Quaestio III. De lege Ecclesiastica. 577

Conclusio 1. Leges Ecclesiasticas ferre ad summum Pontificem, concilia aliosque jurisdictionem Ecclesiasticam obtinentes spectat.

Conclusio 2. Legibus universalibus Ecclesiae obligantur omnes baptizati.

Quaestio IV. De lege civili. 585

Conclusio: legibus civilibus in materiae merè temporali latis obligantur subditi in conscientia,

DISPUTATIO XXIII.

De necessitate gratiae. 587

Ubi de haeresibus in materiae gratiae. 589

De propositionibus Quenelli damnatis in materiae gratiae. 592

Quaestio I. An homo sine gratia aliquod verum possit cognoscere. 596

Conclusio 1. potest aliquod verum naturale sine gratia cognoscere.

Conclusio 2. Non potest sine gratia cognoscere verum supernaturale.

Quaestio II. An homo sine gratia possit aliquod bonum morale ordinis naturalis facere? 601

Conclusio est affirmativa.

Quaestio III. An sine gratia fidei possint fieri opera moraliter bona & mereri vitam aeternam? 605

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. est negativa.

Ubi de ipsa gratia sanctificante obtinenda. 607

De resurgendo à lapsu peccati. 607

De dono perseverantiae. 608

De eodem. 612

praecepta est
rimis per di-
affirmativa.
ria, 535
ditiones à S.
er.
Ecclesiasticae &
535
amane sunt
ohiberi, per-
directè non
XII.
vili, 546
pecialiter de
546
ctior veteri.
umana pote-
r Angelum
electum.
ta moralia,
num finem
mortua est,
facta est
tria prae-
ad proxi-
556
bus poste-
558

Elenchus

Quaestio IV. An possint praecepta impleri, an tentationes
vinci sine auxilio speciali? 613

Conclusio: nequit homo infirmus omnia praecepta implere, omnes tentationes vincere sine speciali auxilio.

Ubi: an carens gratia habituali diu possit abstinere à peccato? 617

An vitari possint cum ordinario auxilio omnia venialia? 618

DISPUTATIO XXIV.

De essentia gratiae habitualis. 619

Quaestio I. Quid sit gratia habitualis & an distinguatur realiter à charitate & gratia actuali? 619

Conclusio 1. est qualitas permanens animae intrinseca.

Conclusio 2. est à charitate realiter distincta.

Quaestio II. An gratia constituat formaliter hominem filium Dei adoptivum? 626

Conclusio est affirmativa.

Quaestio III. An gratia sit participatio divinae naturae? 631

Conclusio est affirmativa.

Quaestio IV. In quo subjecto sit gratia? 635

Conclusio: gratia immediatè est in essentia animae mediantibus virtutibus in potentiis.

DISPUTATIO XXV.

De gratia actuali ejusque divisione. 637

Ubi de gratia operante & cooperante. 637

In quo consistat primum auxilium gratiae. 640

In quo subsequens auxilium sive cooperans consistat? 642

Quaestio I. De gratia sufficiente & efficaci. 649

Conclusio: in statu naturae lapsae datur gratia interior sufficiens & efficax.

Quaestio II. An omnibus detur gratia sufficiens ad implendum praeceptum? 650

Disputationum & Questionum.

Conclusio : omnibus offertur sed non ab omnibus recipitur gratia sufficiens.

Questio III. Quomodo gratia efficax concordat cum libertate & differt à sufficiente? 665

Conclusio : gratia efficax causat liberum voluntatis consensum & in hoc differt à purè sufficiente.

Questio IV. An pro statu innocentie ad bene operandum necessaria fuerit gratia efficax? 672

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO XXVI.

De causâ gratia.

676

Questio I. An solus Deus sit causa gratie? 676

Conclusio est affirmativa.

Ubi an gratia educatur vel creetur? 680

Questio II. An ex parte hominis requiratur aliqua dispositio & preparatio ad gratiam habitualem? 681

Conclusio est affirmativa.

Ubi : an actus proximè disponentes ad gratiam habitua- lem ab ipsâ procedant? 685

Questio III. An necessario detur gratia facienti, quod est in se? 687

Conclusio est negativa.

Questio IV. An homo possit scire se habere gratiam? 690

Conclusio est negativa.

DISPUTATIO XXVII.

De justificatione Impii.

693

Questio I. An iustificatio fiat per formam inhzarentem? 693

Conclusio est affirmativa.

Questio II. Quznam de facto est causa formalis justificationis Impii? 696

Conclusio : sola gratia habitualis.

Questio III. An peccatum mortale sit impossibile cum gra- tiâ habituali? 700

Conclusio est affirmativa.

Questio IV. An iustificatio impii fiat in instanti? 703

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO XXVIII.

De requisitis ad justificationem.

707

Questio I. An ad justificationem impii requiratur dispositio & quznam ex parte voluntatis? 708

Conclusio I. est affirmativa.

Conclu-

an tentatio

613

omnia præ- nes vincere

possit absti-

617

io omnia ve-

618

XIV.

619

distinguat

ali? 619

ns animæ in-

distincta.

er hominem

626

divinæ natu-

631

635

essentiâ ani-

otentis.

XV.

637

637

tiæ. 640

erans con-

642

649

ur gratia in-

iens ad im-

650

Elenchus Disputationum & Questionum.

Conclusio 2. ex parte voluntatis ad justificationem requiritur conversio in Deum.

Questio II. Qualis fides requiratur ad justificationem & an sola sufficiat? 709

Conclusio 1. requiritur fides non quâ credat se justificari, sed in Christum justificatorem.

Conclusio 2. hæc fides sola non sufficit.

Questio III. An ad justificationem impii requiratur motus liberi arbitrii in peccatum? 712

Conclusio est affirmativa.

Questio IV. An prærequiratur actus spei & charitatis & qualis? 714

Conclusio est affirmativa.

DISPUTATIO XXIX.

De merito.

Questio I. An aliquis possit mereri & quidem sine gratiâ? 717

Ubi de conditionibus ad meritum de condigno requisitis. 718

Conclusio 1. est affirmativa.

Conclusio 2. est negativa.

Questio II. An homo in gratiâ constitutus possit de condigno mereri vitam æternam? 725

Conclusio est affirmativa.

Ubi: an justis meritoriè operantibus vita æterna debeat ex justitiâ. 730

Questio III. An gratia sit principium meriti? 732

Conclusio: est in quantum per virtutes & primariò per charitatem operatur:

Ubi de relatione operis meritorii in Deum per charitatem. 734

Questio IV. An homo sibi & aliis possit mereri primam gratiam? 738

Conclusio 1. non potest homo sibi mereri primam gratiam.

Conclusio 2. aliis non de condigno sed de congruo potest mereri primam gratiam.

Conclusio 3. non potest sibi nec de condigno nec de congruo mereri reparationem post lapsum.

Conclusio 4. non cadit sub merito perseverantia finalis.

Conclusio 5. bona temporalia non secundum se, sed ut ad salutem conducentia cadunt sub merito.

Ubi de reviviscentiâ meritorum, 745

PRIMA